

UITVOERINGSPROGRAMMA

behorende bij

**Beleidskader
Samen Denken, Samen Doen**

Inleiding uitvoeringsprogramma beleidskader Sociaal Domein

Samen denken, samen doen

De relatie met het beleidskader

Het uitvoeringsprogramma is, net als het beleidskader, opgesteld met inwoners en professionals. Dit is een proces geweest waarin tijdens verschillende gezamenlijke bijeenkomsten is nagedacht over welke uitdagingen we hebben binnen het sociaal domein. Deze uitdagingen zijn omgezet in ambities en vertaald in dit uitvoeringsprogramma. Hierin staat per thema welke plannen we de komende jaren inzetten om de ambities uit het beleidskader sociaal domein te realiseren en welke concrete stappen we daarin zetten. Het beleidskader beschrijft wat we willen bereiken en waarom we dit willen. In het uitvoeringsprogramma staat wat we gaan doen om dit te bereiken en hoe we dat gaan doen. De verwachte kosten van het uitvoeringsprogramma staan benoemd in de bijgevoegde financiële onderbouwing.

Er is al veel!

Uit de gesprekken en bijeenkomsten met inwoners en professionals komt sterk naar voren dat er in Berkelland al veel goede dingen gebeuren in het sociaal domein. We zijn goed op weg met het werken vanuit de vraag van de inwoner, binnen de verschillende thema's zijn de afgelopen jaren ook al projecten en pilots opgezet die bijdragen aan de ambities en er zijn netwerkgroepen die werken aan kwaliteit en verbinding. In die verbinding ligt voor veel mensen nog een verbetermogelijkheid. Dat wat er is, kan beter aan elkaar verbonden worden om zo de samenwerking te versterken en het aanbod te verbeteren. Om deze reden willen we bij veel projecten eerst goed inventariseren wat er al is, zodat we de goede dingen behouden en waar mogelijk verbeteren.

Een dynamisch uitvoeringsprogramma

De keuze om het beleid vorm te geven vanuit de bedoeling van de samenleving, met inwoners en professionals, maakt dat dit uitvoeringsprogramma een dynamisch document is. Het is van belang dat we blijven inspelen op dat wat echt nodig is. Dat betekent dat we ook wat betreft deze plannen steeds kritisch kijken naar wat er al is, wat werkt en niet werkt, wat we nog moeten ontwikkelen en hoe we zaken goed aan elkaar verbinden. Het kan zijn dat een plan uiteindelijk op een andere manier wordt uitgevoerd, omdat uit een inventarisatie blijkt dat er in de volle breedte van het sociaal domein de behoefte veranderd is of dat het bestaande aanbod met een paar kleine wijzigingen voldoet. Deze dynamiek geldt ook voor de tijdlijn. Hoewel we prioriteren in het programma is op dit moment nog niet met zekerheid te bepalen wanneer een project volledig is opgeleverd of afgerond.

Leeswijzer

Per thema leest u nogmaals de ambities zoals die in het beleidskader Samen Denken, Samen Doen, zijn geformuleerd. Onder het kopje 'uitvoeringsprogramma' ziet u vervolgens welke plannen er zijn om de ambities te realiseren en welke stappen we gaan zetten om de plannen uit te voeren. Door middel van kleur is aangegeven of een stap op korte (<1 jaar), middellange (1-3 jaar) of lange termijn (3> jaar) wordt gerealiseerd. Onder het kopje 'start' staat in welk jaar een plan wordt opgestart. Hier ziet u ook dat sommige plannen al langer lopen en voor 2018 zijn gestart.

Uitvoeringsprogramma

THEMA 1: WERKEN VANUIT DE BEDOELING

Ambities		
- Bewustwording creëren bij alle partijen (inwoners, professionals en gemeente): wat betekent werken vanuit de bedoeling, wat levert het op, wat is er nodig, wat kun je zelf doen? - Sociaal domein in Berkelland wordt een sterk netwerk waarin we weten van elkaar wie wat doet. We weten elkaar snel te vinden als een situatie daar om vraagt. - We verankeren deze houding en manier van werken waarin de bedoeling van de samenleving centraal staat. De resultaten die we nastreven in de werkgebieden Wmo, Jeugdwet en Participatiewet zijn sterk aan elkaar verbonden. We werken op deze gebieden meer samen volgens het principe 'één gezin, één plan, één regisseur'. Voor een gezin of inwoner met verschillende problemen is er dan een spin in het web die zorgt dat ondersteuning goed is afgestemd.		
PLANNEN	STAPPEN	START
Definitie, missie en visie bepalen voor werken vanuit de bedoeling.	- Kantelteam samenstellen met stakeholders - Definitie vaststellen - Draagvlak onderzoeken - PvA 	2018
Definitie, missie en visie van werken vanuit de bedoeling delen met de stakeholders	- Boekje maken met praktijkvoorbeelden - Bijeenkomsten organiseren op verschillende niveaus - Draagvlak creëren 'Businesscase' ontwikkelen 	2018 / 2019
Samenwerkingsafspraken herijken met stakeholders over hoe we met elkaar werken vanuit de bedoeling.	- Herijkte Samenwerkingsovereenkomst / convenant opstellen - Borging 	2019

Bestaande netwerk sociaal domein versterken	• Bestaande netwerken sociaal domein in kaart brengen • Behoeftesoorten verbinding inventariseren op o.a. de thema's gezonde leefstijl, veiligheid en armoede • PvA om netwerk te intensiveren 	2017
Sociale kaart verder ontwikkelen	• Volledig inzicht verkrijgen en bieden in sociale projecten en organisaties • Ontwikkeling van een sociale kaart voor professionals en het plan 'welzijn op recept' • Verdere ontwikkeling van de sociale kaart zodat deze ook voor inwoners bruikbaar is, afgestemd op verschillende doelgroepen met een analoge, auditieve en digitale versie • Beheer sociale kaart beleggen, verbonden aan andere gemeentelijke domeinen, per kern 	2017
Verder ontwikkelen van de werkwijze 'één gezin, één plan, één regisseur'	• Evalueren van huidige stand van zaken • Stroomlijnen van de processen en klantroutes • Regierol van de professionals in de Voormekaar teams versterken • Systemen afstemmen op proces • Borging 	2018/2019
Cliëntondersteuning heeft een prominente plek bij de intake van nieuwe zorgvragen	• Aansluiten bij plan 'Verder ontwikkelen van de werkwijze 'één gezin, één plan, één regisseur'. 	2018

THEMA 2: MEEDOEN

Ambities		
• realiseren van betere verbindingen en samenwerking tussen de disciplines werk, inkomen, zorg en onderwijs; • nieuwe, aanvullende vormen van werk of dagbesteding ontwikkelen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt; • nieuwe tussenvormen van werk creëren die voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de stap van school naar werk mogelijk maakt; • sterkere verbondenheid binnen de samenleving realiseren; • betere mogelijkheden voor verenigingen, vrijwilligers en belangenorganisaties om inwoners die dat willen te helpen participeren; • meer initiatieven ontwikkelen voor het werven en behouden van vrijwilligers; • door meer kennis van de sociale kaart, meer partijen aan elkaar verbinden; • vroeger signaleren van (toekomstige) problematiek door de inzet van slimme verbindingen; • betere toegang tot Berkellandse voorzieningen, zowel mentaal als fysiek; • nieuwe samenwerkingsvormen creëren met ondernemers (Social Return on Investment, MVO en Sociaal Ondernemen).		
PLANNEN	STAPPEN	START
Multifunctioneel ontmoetingspunt in de kernen (in een aantal kernen is hier al een begin mee gemaakt). Hier organiseren inwoners, professionals en vrijwilligers activiteiten voor verschillende doelgroepen. Het is dé plek om verbinding te leggen tussen bestaande en nieuwe initiatieven gericht op het voorliggend veld en preventie.	• Werkgroep samenstellen • Behoeft inventariseren (wat is er al, wat moet er nog bij komen, met input vanuit de Berkellandse Inclusie Agenda) • Locaties vaststellen • Bestaande sociale activiteiten koppelen aan de locaties • Communicatieplan opstellen en uitvoeren • Aanhaken plan 'sociale kaart' 	2016

Verder ontwikkelen en versterken van de bestaande infrastructuur rond participatie op de arbeidsmarkt.	• Organisaties die zich bezig houden met participatie in kaart brengen en met elkaar verbinden • Uit deze groep een werkgroep formeren • Stand van zaken opmaken van bestaande plannen en uitvoering • Ontwikkelen van alternatieve vormen van participatie voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (o.a. nieuw beschut werk) • Beter faciliteren van Sociaal Ondernemen en Social Return On Investment (aanhaken bij regioplan 2018) • Ontwikkelen programma voor training van basis arbeidsvaardigheden voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt 	2016
Fysiek en online vrijwilligerspunt Berkelland met centrale coördinatie, begeleiding en training voor vrijwilligers.	• Werkgroep vrijwilligerspunt opzetten • Inzicht verkrijgen in huidige situatie van het bestaande vrijwilligerspunt en andere initiatieven voor vrijwilligers • Centrale coördinatie opzetten • Optimalisatie van de website • Oprichten van een 'vrijwilligersacademie' voor training van vrijwilligers • Aanhaken op plan 'Multifunctioneel ontmoetingspunt in de kernen' • Borging 	2018/2019
Projectplan 'de dementievriendelijke samenleving' uitvoeren.	• Voorlichten over dementie • Aanbod ontwikkelen voor het vergroten van kennis en vaardigheden rond dementie voor mantelzorgers, vrijwilligers en mensen met dementie • Uitbreiden van de dagvoorzieningen voor mensen met dementie, kwalitatief en kwantitatief i.s.m. de ontmoetingspunten in de kernen 	2017
Voortzetten project Ondersteuning Thuis.	• Het project wordt in zijn huidige vorm voortgezet • Evaluatie 	2016
Meedoenarrangement.	• Naar aanleiding van de evaluatie minimabeleid wordt door SDOA een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden en effecten van een Meedoenarrangement in Berkelland. Afhankelijk van de lopende verkenning wordt een besluit genomen over de evt. start en inhoud van het Meedoenarrangement • PvA • Uitvoering 	2017

	Evaluatie en optimalisatie 	
Klachtenmeldpunt.	- Het aanwijzen van een onafhankelijk persoon, waar inwoners terecht kunnen met klachten of andere meldingen, specifiek voor het sociaal domein. - Deze 'ombudsman-achtige' rol praat met inwoners, fungeert als tussenpersoon en signaleert ontwikkelingen en trends in het sociaal domein. 	2018
Pilot project 'Samen voor jongeren' in Neede (meer activiteiten voor jongeren en betere verbinding met gemeenschap).	- Oprichten lokale werkgroep met organisaties - Ideeën ophalen en uitwerken tot plannen - Uitvoeringsplan opstellen en uitvoeren 	2018
Kleinschalige, gemeentedeckende vervoersvoorzieningen zoals 'Zoef', 'Naoberbus' en 'Vlearmoebus' beter vormgeven.	- Kleinschalig onderzoek naar verbeterpunten van de huidige vormgeving - Uitvoering van verbeterde vervoersvoorzieningen met de bestaande kleinschalige busdiensten 	2018

THEMA 3: VEILIG THUIS EN IN DE BUURT

Ambities

- een sterk netwerk in de keten (veiligheid, jeugd, Wmo en werk en inkomen), waardoor signalen van onveiligheid vroegtijdig bij de juiste persoon terecht komen;
- inwoners kunnen hun zorgen uiten over onveilige situaties of omstandigheden;
- we onderzoeken welke aspecten bijdragen aan een veilig of onveilig gevoel en hoe inwoners de veiligheid in Berkelland ervaren en we acteren waar mogelijk op de uitkomsten;
- kinderen en jongeren groeien veilig op, zowel mentaal als fysiek;
- we versterken de verbinding tussen inwoners onderling;
- openbare ruimten zijn voor iedereen toegankelijk;
- professionals weten hoe ze om moeten en kunnen gaan met privacy en de wetgeving daaromtrent.

PLANNEN	STAPPEN	START
Sterk netwerk, gericht op preventie van sociaal onveilige situaties.	• Samenstellen regiegroep met relevante professionals en inwoners (ervaringsdeskundigen) • Verkennen van bestaande structuur, processen, behoefte en mogelijkheden door regiegroep in samenwerking met het plan 'Netwerk sociaal domein versterken' • Aan de hand van uitkomsten, PvA opstellen dat aanhaakt bij bestaande samenwerkingsverbanden zoals: Regietafel Jongeren, Het Zorgoverleg en het Preventieplatform Jeugd Oost Achterhoek 	2018/2019
Vergroten van bewustwording en bekendheid onder inwoners.	• De regiegroep besteedt in haar verkenning specifiek aandacht aan voorlichting over sociaal onveilige situaties • Verbeterpunten meenemen in PvA 'Sterk Netwerk gericht op preventie' 	2019
Voortzetten Project Complexe echtscheidingen.	• Het huidige project rond complexe echtscheidingen voortzetten volgens het bestaande PvA • Evaluatie 	2017

Project Praktijk Ondersteuner Huisarts (POH) jeugd GGZ.	• Werkgroep samenstellen in samenwerking met (koepelorganisatie) huisartsen • Plan van aanpak maken voor het inzetten op POH-jeugd GGZ in huisartsenpraktijken waar deze nu nog niet is • Uitvoeren • Evalueren 	2018
Onderzoek naar sociale veiligheidsbeleving inwoners Berkelland.	• Interne stuurgroep samenstellen • Inventariseren van resultaten van eerder uitgevoerde inwonersonderzoeken m.b.t. veiligheid • Besluiten of aanvullend inwonersonderzoek over sociale veiligheid benodigd is 	2020
Voortzetting Campagne 'Lang zullen we wonen'.	• Campagneteam is samengesteld uit verschillende partijen: (ouderen)organisaties, ProWonen, VMK teams, enz. • Activiteiten uitrollen aan de hand van het bestaande actieplan 	2017
Voorsorteren opvang verwarde personen in eigen woonomgeving	• Samenstellen van werkgroep rond verwarde personen met relevante stakeholders • Opstellen uitvoeringsplan opvang verwarde personen in eigen woonomgeving • Borging 	2018

THEMA 4: ARMOEDE

Ambities

- snel, slim en verantwoord signalen van (dreigende) armoede delen met elkaar;
- oorzaken van armoede aanpakken, zoals analfabetisme en laaggeletterdheid, opleidingsniveau, psychiatrische problematiek, onverantwoord uitgavenpatroon, stapeling van zorgkosten, langdurige werkloosheid en generatiearmoede;
- we bieden op een meer laagdrempelige manier hulp bij armoede en schulden en kijken daarbij goed naar wat inwoners zelf kunnen en wat niet. We houden in het achterhoofd dat weten niet automatisch leidt tot doen;
- we versterken de keten die begeleiding biedt bij armoede en schulden;
- we willen mensen die in armoede leven en geen werk hebben, indien mogelijk, toeleiden naar een betaalde baan;
- we zorgen dat inwoners die rondkomen van een laag inkomen voldoende mogelijkheden hebben om mee te doen aan de Berkellandse samenleving;
- daar waar mogelijk en gewenst wordt vrijblijvendheid rond schuldenproblematiek meer verplicht stellend.

PLANNEN	STAPPEN	START
Preventie van armoede en schulden onder specifieke doelgroepen.	• Voortgaan op wat er al is in het voorliggend veld voor deze doelgroepen en indien nodig betere verbindingen leggen • Doelgroepen benoemen die meer vatbaar zijn voor schulden en armoede • Specifieke preventieve aanpak per doelgroep voortzetten en ontwikkelen, te denken valt aan: re-integratie of activeren moeilijker doelgroepen, gezonde leefstijl, opleidingsniveau verhogen, preventieve begeleiding/training en het betrekken van het sociale systeem 	2017
Oprichten SHV platform gericht op versterken van de verbinding en kwaliteit in de keten	• Oprichting SHV platform bestaande uit SDOA, Stadsbank Oost NL, vrijwilligersorganisaties met focus op schulden, gemeente Berkelland en de regionale cliëntenraad participatiewet • Aanhaken bij 'Betere toegang tot schuldhelpverlening of hulp bij armoede' • SHV platform evalueert werkprocessen en brengt verbeteringen aan in de keten preventie armoede en schuldhelpverlening • SHV platform stimuleert kennisdeling binnen de keten door het organiseren van themabijeenkomsten en casusbesprekingen 	2018

	• SHV platform onderzoekt welke innovatieve tools ingezet kunnen worden bij het voorkomen en oplossen van armoede en schulden ◆	
Informatievoorziening armoede en schuldhulpverlening.	• Inzage krijgen in welke informatiepakketten er op dit moment zijn en waar de behoefte precies ligt ◆ • Het ontwikkelen van goed toegankelijke, begrijpelijke informatiepakketten met betrekking tot de preventie van schulden en de toegang tot de SHV ◆	2019 / 2020
Betere toegang tot schuldhulpverlening of hulp bij armoede.	• Preventie van armoede en schuldhulpverlening sluit aan bij het plan 'Verder ontwikkelen van 'één gezin, één plan, één regisseur' werkwijze' ◆ • Evalueren van huidige stand van zaken ◆ • Stroomlijnen van de processen en klantroutes ◆ • Regierol verhelderen ◆ • Systemen afstemmen op proces ◆	2019 / 2020

THEMA 5: Gezonde leefstijl

Ambities

- professionals werken meer samen aan innovatieve oplossingen voor een gezonde leefstijl in Berkelland, gericht op specifieke doelgroepen en/of thema's;
- scholen en verenigingen hebben een voorbeeldfunctie voor een gezonde leefstijl;
- sporten en bewegen is toegankelijker voor inwoners die dat willen;
- maatwerk is sneller beschikbaar om inwoners te helpen naar een gezonde leefstijl;
- we zetten verschillende kanalen en middelen in, passend bij de doelgroep, om beter te communiceren over en aan te zetten tot een gezonde leefstijl;
- meer aandacht voor het voorkomen van eenzaamheid om mentale gezondheid te bevorderen.

PLANNEN	STAPPEN	START
Gezondere scholen en verenigingen	• De gemeente inventariseert de huidige projecten en pilots voor gezonde scholen en verenigingen in samenwerking met de ketenregisseur • De gemeente organiseert samen met relevante partijen een inspirerende startbijeenkomst om het draagvlak onder scholen en verenigingen te peilen voor voortzetting en verbetering van projecten voor gezonde scholen en verenigingen • Aan de hand van de uitkomsten worden gezamenlijke afspraken gemaakt over gezondere voeding, anti-rookbeleid, meer bewegen en voorlichting daarover 	2016
Netwerk voor kennisdeling op specifieke thema's rond gezondheid	• Aansluiten bij het plan 'Netwerk sociaal domein versterken' 	2018

Toegankelijk samen sporten en bewegen	• Mogelijkheden onderzoeken voor schoolgaande jongeren van 18 t/m 23 jaar met een minimum inkomen om sporten en bewegen in verenigingsverband toegankelijk te houden • In samenwerking met het regionale platform Achterhoek in Beweging (AiB) en de Berkellandse inclusie agenda verkennen we de mogelijkheden om activiteiten rond beweging aan te bieden voor mensen met een beperking en ouderen, aansluitend bij hun behoefte 	2019
Pilot 'Welzijn op recept' (huisarts kan beter doorverwijzen naar voorliggende voorzieningen)	• Plan overleggen met huisartsen via huisartsenkoepel voor mensen met een beperking en ouderen • Aan de hand van uitkomsten overleg met huisartsenkoepel go/no go voor starten pilot en evt. ontwikkeling PvA aan de hand van bestaande handleiding voor 'Welzijn op recept' (Trimbos Instituut) • Evaluatie en besluit over voortzetting 	2018/2019
Voortzetting ketenaanpak jeugd	• Voortzetten deelname aan het Preventie Platform Jeugd Oost Achterhoek (2018) • Voortzetten inzet van Cool2B Fit van Berkelland Fit 	2017

THEMA 6: MANTELZORG

Ambities

- we hebben zoveel mogelijk mantelzorgers goed in beeld;
- we zorgen voor toegankelijke informatie voor alle mantelzorgers, beginnend en ervaren, waarmee zij inzicht krijgen in de mogelijkheden voor ondersteuning.
- we willen dat mantelzorgers over voldoende basiskennis en -vaardigheden beschikken:
 - indien nodig zorgen we samen met de professionals van de Voormekaar teams dat mantelzorgers toegerust zijn met de juiste specifieke kennis en vaardigheden voor de situatie. We bieden ondersteuning binnen de mogelijkheden van Berkelland. Hiervoor zetten we maatwerk in, zoals respijtzorg;
- we creëren meer verbinding tussen mantelzorgers onderling en tussen mantelzorgers en professionals. Het doel hiervan is onderlinge verbondenheid en uitwisseling van kennis realiseren.'

PLANNEN	STAPPEN	START
Mantelzorgsteunpunt	• Concreet beeld vormen van waar een mantelzorgsteunpunt aan moet voldoen • Aanhaken op plan 'Multifunctionele Ontmoetingspunten in de kernen' • Ondersteuning aan mantelzorgers versterken door een mantelzorgconsulent • Uitvoeren van programma's rond bewustwording en deskundigheidsbevordering • Voortzetting van de bestaande instrumenten en waar nodig ontwikkelen van instrumenten voor passende ondersteuning aan mantelzorgers, zoals: ◦ Individuele ondersteuning ◦ Jonge mantelzorgers ◦ Respijttarrangementen ◦ Cursus 'de kunst van het zorgen en loslaten' aanbieden ◦ Mantelzorgcafé	2017